

Remissvar Ett särskilt tortyrbrott? DS 2015:42

Sveriges Kvinnolobby välkomnar utredningens förslag om att införa ett tortyrbrott i Sverige och ser positivt på att Sverige följer Tortyrkonventionen och stödjer det internationella arbetet mot tortyr.

Vi vill dock för det första göra utredningen uppmärksam på de fall av tortyrbrott som rör våldtäkt. Det är mycket svårt att bevisa uppsåt i redan gällande lagrum för sexualbrott. Detsamma gäller kravet på att handlingen ska ha utförts i ett visst syfte. Vi är oroadade att det nya brottet kommer att medföra samma svårigheter kring uppsåt i det nya brottet som existerar med uppsåtsrekvisitet i redan gällande rätt.

Sveriges Kvinnolobby vill även uppmärksamma utredningen på den globala kvinnorörelsens arbete för att inkludera tortyr som begås av *icke-statliga* aktörer i definitionen av tortyr. För närvarande föreslås bland annat dessa brott ska inkluderas i den rapport som FN:s specialrapportör om tortyr, Juan E. Méndez, just nu arbetar med om jämställdhetsperspektiv på tortyr (se bifogat Sveriges Kvinnolobbys brev till Méndez). Rapporten ska presenteras i mars 2016: <http://antitorture.org/latest-news/>

Att kvinnor och flickor utsätts för tortyr som individer eller som grupp erkändes för första gången 2008, när FN:s tortyrkommitté i General Comment No. 2 slog fast att "manifestations of violence perpetrated against women and girls can amount to torture".

Non-State torture är FN:s term för tortyr som begås av privatpersoner eller i grupp (ickestatliga aktörer) såsom hallickar, sexköpare, människohandlare, pornografer, familjemedlemmar, makar och andra -för den drabbade -kända eller okända personer. Tidigare har den mänskliga rättigheten att slippa bli utsatt för tortyr främst rört män i krigstider och i det offentliga rummet. För första gången är FN på väg mot ett erkännande av kvinnors rätt att slippa utsättas för tortyr av icke-statliga aktörer i den privata sfären. Vi vill uppmärksamma utredningen på detta arbete och perspektivskifte.

FN:s tortyrkommitté har t.ex. kritiserat Kanada för att inte gått tillräckligt långt i sin lagstiftning då de inte adresserat tortyr som begås av företrädare för staten (CAT/C/CAN/QPR/7). Kommittén för fram att: "Please provide updated information on the measures taken to ensure that all provisions of the Convention have been incorporated into Canadian law in order to allow persons to invoke the Convention in courts, give prominence to the Convention and to raise awareness of its provisions in the legal and judicial system as well as among the public at large (para. 3) . . . [and] please indicate which actions and measures have been taken to strengthen the State party's efforts to exercise due diligence to intervene to stop and sanction acts of torture or ill-treatment committed by non-State officials or private actors, and to provide remedies to victims" (para. 32).

Artikel 5 i FN:s deklARATION om de mänskliga rättigheterna slår fast att "no one shall be subjected to torture" och detta betyder alla alla människor har denna rättighet oavsett vem som utfört tortyren. Om en kvinna t.ex. blivit utsatt för tortyr av en privatperson så kan hon åberopa tortyrkonventionen. Lagen måste göra tortyr olagligt oavsett vem som utför handlingen. FN:s definition av tortyr begränsas inte av statliga aktörer eller representanter för staten som förövare. Sverige skulle kunna vara ett föregångsland i att definiera de tortyrliknande handlingar såsom könsstympning, prostitution, våldtäkt med mera som kvinnor utsätts för som tortyr.

Stockholm 2016-01-15

Inger Malm, Tf ordförande Sveriges Kvinnolobby

SWEDISH WOMEN'S LOBBY

From: The Swedish Womens Lobby

Date: 2016-01-15

To: United Nations Special Rapporteur on Torture, Juan Méndez

Sent via: sr-torture@ohchr.org<sr-torture@ohchr.org>

Dear Mr. Méndez,

The Swedish Women's Lobby is aware you will present your report on women and girls and the perspective on torture to the Human Rights Council in March, 2016. The Swedish Women's Lobby is writing to you, Mr. Mendez, to ensure our knowledge and experience informs your report to the Human Rights Council. Women and girls must have their human right of equality not to be subjected to torture by non-State actors upheld as articles 2 and 5 of the Universal Declaration of Human Rights states.

The Swedish Women's Lobby is submitting that women and girls do suffer violent victimization that amounts to torture perpetrated by private individuals or groups such as spouses, pimps, punters, traffickers, group/gang rapists, for example that has been inflicted in the private or domestic sphere. On January 15, 2008, the UN Special Rapporteur on Torture, Manfred Nowak wrote that forms of violence against women such as intimate partner violence, human trafficking, and FGM, are comparable to "classic" torture that State officials inflict (A/HRC/7/3).

On the 15th of January, 2008, the UN Committee against Torture affirmed that under the Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CAT) that: (a) torture is absolutely prohibited, (b) torture is distinct from other crimes, and (c) a State bears due diligence duties to prevent, investigate, prosecute and punish acts of non-State torture consistent with the CAT (CAT/C/GC/2).

Women and girls and the non-State torture atrocities committed against them have consistently been invisibilized, women and girls have been unheard when truth-telling about the non-State torture they have suffered. This human rights discrimination and silencing must end now! The Swedish Women's Lobby is asking you, Mr. Méndez, to ensure that your report makes this happen.

Sincerely,

Inger Malm, Adjunct chair, Swedish Women's Lobby